

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.092/2024/5. szám

A felperesek:

felperes1 (cím1) I. rendű;

felperes2 (cím2) II. rendű

A felperesek képviselője:

Kummer Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd, cím3)

Az alperes:

alperes1 (cím4)

Az alperes képviselője:

Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kovács Loránd ügyvéd, cím5)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

alperes 10. sorszám alatt

A per tárgya:

személyiségi jogi igények érvényesítése

Az elsőfokú bíróság:

Kaposvári Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

25.P.20.122/2024/9. számú ítélet

Ítélet

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az alperes annak valótlan híresztelésével, miszerint a felperes1 a 2022. május 7-i tisztújító kongresszusa előtt kilencven kamuszervezetet hozott létre, az I. rendű felperes jóhírnevét, mint személyhez fűződő jogát, míg annak valótlan híresztelésével, miszerint felperes2 úgy szervezte a párt tisztújító kongresszusát, hogy azon egyéb1 nyerje meg az elnökválasztást, a II. rendű felperes jóhírnev védelméhez fűződő személyiségi jogát sértette meg.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 19.050 (tizenkilencezer-ötven) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget, valamint az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára – az esedékesség napjáig 80.000 (nyolcvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket. Az esedékesség napja a jelen határozat keltét követő hatvanadik nap. Az illeték megfizetése során a közlemény rovatban a Pécsi Ítéltábla megnevezését, a másodfokú határozat ügyszámát, valamint a fizetésre kötelezett adószámát fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] A fellebbezés elbírálása során irányadó tényállás szerint az I. rendű felperes országos ismertségű párt, a II. rendű felperes a párt alapításától kezdődően annak vezető politikusa, 2020. elejéig annak pártigazgatója, 2023. nyarának végéig az országos választmány elnöke volt.
- [2] Az alperes a kiadója hírportál internetes oldalnak, amely helységi és vonzáskörzete ismert és olvasott hírportálja. 2022. május 13. napján a hírportál oldalon „A megsemmisülés útján halad a felperes1” címmel cikket közöltek, amelyben – egyebek mellett – az I. rendű felperest érintően az alábbi kijelentések szerepeltek: „a május 7-i elnökválasztás előtt sajtóhírek szerint kilencven kamuszervezetet hoztak létre, hogy fantomküldöttekkel erősítsék mind egyébként mind a párt szervezeti egységét... a 2018-as kongresszuson megjelent 556 küldött tehát jóindulattal is négyezer fős tagságot jelenthetett. Ezt alapul véve jelenleg kevesebb mint kétezer tagja lehet a felperes1nek, nem is csoda, hogy kilencven alapszervezetet hoztak létre a mostani elnökválasztás előtt”. A cikk a II. rendű felperesről az alábbiakat tartalmazza: „A felduzzasztott alapszervezetekről egyébként, a cégl elemzője úgy fogalmazott, aki a felperes1 belső ügyeit ismeri, az tudja, hogy az alapszervezetek működését felperes2, a párt választmányi elnöke irányítja és aki a kongresszus összehívásáért is felel... felperes2, aki nem most bizonyította először lojalitását egyébként, úgy szervezte a küldöttgyűlést, hogy egyébként nyerje meg a mostani választást. Tudnia kellett a fantomszervezetek alapításáról is – mondta egyébként”.
- [3] A hírportál internetes oldalon megjelent fenti cikk és az abban szereplő fenti idézetek a hírportál online 2022. május 13. napján megjelent számában található „A megsemmisülés útján halad a felperes1” című cikkből kerültek átvételre. A felperesek a hírportál online újság és napilap szerkesztősége ellen sajtó-helyreigazítási pert indítottak. A sajtó-helyreigazítási perben jogerős ítéletet hozó Fővárosi Ítéltábla a 2.Pf.20.571/2022/3. szám alatti ítéletével a hírportál Szerkesztősége és a hírportál Online Szerkesztősége alpereseket helyreigazítás közlésére kötelezte.
- [4] A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy a fenti kijelentésekkel az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogukat, kérték továbbá marasztalni az alperest felperesenként 500.000 forint sérelemdíjban, és ennek 2022. május 14. napjától járó késedelmi kamatában. Keresetüket a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42.§ (2) bekezdésére, 2:43.§ d) pontjára és 2:45.§ (2) bekezdésére, illetőleg a Ptk. 2:51.§ (1) bekezdés a) pontjára alapították.
- [5] Kereseti előadásuk szerint az alperes valótlannul híresztelte az I. rendű felperesről, miszerint közvetlenül a tisztújító kongresszus előtt csak azért hozott létre jelölő szervezeteket, hogy az ott induló egyik elnökjelöltet támogassák, míg II. rendű felperes tekintetében valótlannal annak híresztelése, miszerint a párt egyik vezetőjeként intézkedéseket tett, hogy az aspiráló elnökjelöltek közül az egyik győzelmével záruljon a rendezvény, miközben neki a pártszervezetek tevékenységének irányítása, a tisztújító kongresszus összehívása volt a feladata, amelyet részrehajlás nélkül kellett ellátnia. Állították, hogy az I. rendű felperes soha nem hozott létre kamuszervezetet, így a 2022. májusi tisztújítás előtt sem, a II. rendű felperes pedig nem szervezte úgy a tisztújítást, hogy azon bárki, akár egyébként nyerjen. Hivatkoztak arra is, hogy az ilyen tevékenységgel kapcsolatban megjelentetett valótlannal tényállítások,

híresztelések tekintetében közszereplőként sincs fokozott tűrési kötelezettségük, a valótlan állításokkal szemben közszereplőként is jogvédelem illeti meg őket.

- [6] Kifejtették, hogy a közélet szereplőitől a közvélemény teljes joggal várja el a társadalmi normák fokozottabb betartását, így egy közszereplőről tett valótlan tényállítás is súlyosabbnak minősül a közvélemény szemében. Az a vád, hogy egy parlamenti párt, illetve annak egyik vezető politikusa kamuszervezetek létrehozásával, jogellenesen befolyásolni kívánja a párt tisztújítását, illetőleg eleve úgy szervezi az eseményt, hogy azon előre eldöntött legyen a győztes kiléte, kifejezetten alkalmas a személyükről a közvéleményben kialakult kép hátrányos megváltoztatására. A sérelemdíj iránti igény kapcsán előadták, hogy az alperesi kijelentések tárgyi súlya jelentős, nagy nyilvánosság előtt történt személyiségi (személyhez fűződő) jogaik megsértése, így indokolt az alperes sérelemdíjban való marasztalása.
- [7] Az alperes a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint a sérelmezett közléseket a felperesek tűrni kötelesek, azok a felperesekre nézve sértő tartalmat nem hordoznak, ellenben a megjelenésükkor alkalmasak voltak arra, hogy hozzájáruljanak ahhoz a közérdekű vitához, amely az I. rendű felperes tisztújítása körül alakult ki. Hangsúlyozta, hogy a felpereseknek közszereplőként számolniuk kell azzal, hogy megnyilvánulásait, cselekedeteiket mások vitatják, élesen bírálják. A sajtó a tetteiket értelmezi, velük összefüggésben tényeket tár fel, következtetéseket von le, így közéleti tevékenységükre figyelemmel el kell fogadniuk, hogy politikai hitelességüket is megkérdőjelezi. A közszereplők cselekményeinek értékelése, különösen választási kampányban, a közéleti szereplők hitelességét csekély mértékben érinti, így sérelem okozására alkalmatlan.
- [8] Az alperes a sérelemdíj alaptalanságát a jogsértés megállapítása esetére is állította, mert a személyiségi jogsértésnek nem automatikus következménye a sérelemdíj megítélése. A bíróságnak figyelembe kell vennie a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét, azaz amennyiben alkotmányos értékkel egyébként nem bír, utóbb hamisnak bizonyult tények merülnek fel, úgy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékét úgy kell meghatározni, hogy az a közéleti viták szabad folyását lehetőség szerint ne korlátozza. Hivatkozott az alperes arra is, hogy a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) módosítása értelmében nem büntetendő rágalmozás miatt annak a cselekménye, aki a rágalmozást a közélet szabad megvitatása körében sajtótermék vagy médiaszolgáltatás útján követi el, feltéve, hogy a cselekménye nem irányul a sértett emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyosan becsmérő tagadására. Ez a módosítás nem járhat azzal a következménnyel, hogy a törvény szerinti büntethetőségi akadály a polgári jogi eszközrendszer alkalmazásának felerősítését eredményezze.
- [9] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette az I. és II. rendű felperesek jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát az általa üzemeltetett hírportál internetes oldalon 2022. május 13. napján „A megsemmisülés útján halad a felperes1” címmel megjelent cikkben annak valótlan híresztelésével, hogy a felperes1 a 2022. május 7-i tisztújító kongresszusa előtt kilencven kamuszervezetet hozott létre, és a II. rendű felperes úgy szervezte a párt tisztújító kongresszusát, hogy azon egyébl nyerje meg az elnökválasztást. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek személyenként 500.000 forint sérelemdíjat, ennek 2022. május 14. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát, személyenként 30.000 forint perköltséget és 72.000 forint le nem rótt kereseti eljárási illetéket.
- [10] Ítéletének indokolásában felhívta a Ptk. 2:42.§-át, 2:43.§ d) pontját, 2:45.§ (2) bekezdését, 2:51.§ (1) bekezdés a) pontját, valamint a 2:52.§ (1)-(3) bekezdését. Megállapította, hogy a felperesek által sérelmezett közlések tényállítások, amelyek valóságtartalmát az alperes nem bizonyította. Az I. rendű felperesről azt híresztelte az alperes, hogy a tisztújítás előtt a sajtó

szervezeti szabályaival szembe menve, illetve azokat kijátszva olyan jelölőszervezeteket hozott létre, amelyek révén biztosított volt, hogy egy bizonyos jelölt nyerje el a párt vezetését, míg a II. rendű felperesnek – akinek az volt feladata, hogy pártatlanul és objektíven vezessen le egy tisztújító közgyűlést – olyan szerepet tulajdonít a perbeli cikk, miszerint részleghajlóan járt el az egyik jelölt érdekében. E tényállítások sértőek, és alkalmasak arra, hogy hátrányosan befolyásolják a felperesek társadalmi megítélését. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a közlések túlméntek a felpereseket, mint közszereplőket terhelő fokozott tűrési kötelezettség határán, az átlagolvasóban egyértelműen negatív kép rajzolódott ki mindkét felperesről, az állítások alkalmasak voltak arra, hogy politikai hitelességüket erodálják.

- [11] A sérelemdíj összegének meghatározása során az elsőfokú bíróság figyelemmel volt annak kettős funkciójára, egyrészt a kompenzációra, másrészt a magánjogi büntetésre. Értékelte az alperes részéről megvalósult jelentős súlyú személyiségi jogsértést, az alperes súlyosan felróható magatartását, emellett a jogsértésnek a sértettekre és a környezetükre gyakorolt hatását. A sérelemdíj összegének meghatározása során figyelembe vette azt is, hogy a hírportál internetes oldalon megjelentetett perbeli cikk és annak állításai úgy kerültek átvételre a hírportál online internetes oldalon megjelent cikkből, hogy annak valóságtartalmát az alperes nem vizsgálta. A hírportál internetes oldal Somogy vármegye legismertebb, legolvasottabb hírportálja volt már a cikk megjelenésének idején is, jelentős számú olvasót ért el, akik a valótlan tények híresztelése következtében az I. rendű felperestől elfordulhattak, illetve a II. rendű felperes közéleti tevékenységét aggályosnak tarthatták. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a felpereseket megillető sérelemdíj mértékét a kereseti kérelemben megjelölt összegben határozta meg.
- [12] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezett, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan a sérelemdíjban való marasztalásának mellőzését, harmadlagosan a felperesek részére fizetendő sérelemdíj összegének személyenként 200.000 forintra történő leszállítását és a kamatfizetési kötelezettség mellőzését kérte.
- [13] Elsődleges fellebbezési kérelmét azzal indokolta, hogy a Ptk. 2:45.§ (2) bekezdése szerinti jóhírnév megsértése nem valósult meg, miután a perbeli cikk nem tartalmaz olyan állításokat, melyek tűrésére a közszereplő felperesek a 7/2014. (III. 7.) számú, a 13/2014. (IV. 18.) számú, valamint a 3217/2020. (VI. 19.) számú AB határozatok alapján ne lennének kötelesek, így a sértő jelleg hiánya miatt a kereset elutasításának van helye. Kiemelte, hogy a közszereplő kategórián belül a szólásszabadság szempontjából legkevésbé védett személyi körbe a politikusok és a politikai pártok tartoznak, akiknek (amelyeknek) számolniuk kell azzal, hogy megnyilatkozásaikat, cselekményeiket mások vitatják, bírálják, tetteiknek a sajtó jelentőséget tulajdonít.
- [14] Másodlagos és harmadlagos fellebbezési kérelme körében azt hangsúlyozta, hogy az ítélezési gyakorlat szerint a körülmények bírói mérlegelése azt is eredményezheti, hogy a jogsértő nem kötelezhető sérelemdíj megfizetésére. Így nincs helye sérelemdíjban való marasztalásnak, ha az állapítható meg, hogy a személyiségi jogsértéssel okozati összefüggésben a sérelmet szenvedett személyt nem vagyoni hátrány nem érte, és a jogsértés tárgyi súlya sem kiemelkedő. A felperesek részére megítélt sérelemdíjat indokolatlannak, egyben eltúlzottnak is tartotta, amely nem áll összhangban a megállapított sérelemmel, nem szükséges a felpereseket ért, a köztudomású tények alapján megállapítható hátrányok kompenzációjához.
- [15] Arra is hivatkozott az alperes, hogy a sérelmezett közlés azonos időszakban, más médiaplatformokon is megjelent, a felpereseket ért nem vagyoni sérelem azok együttes hatása, ami ebben az ügyben alacsonyabb összegű sérelemdíj megállapítását indokolja. A közvélemény az újra megjelenő állításokat eleve fenntartásokkal kezeli, kellő

távolságtartással értékeli, amely ezáltal az okozott hátrányt is mérsékli. A megismételt közlések a közbizalmat jelentős mértékben nem csökkentették, a kijelentésekkel okozott nem vagyoni hátrány mértéke csekély, a személyiségi jogot sértő közlések tárgyi súlya pedig nem kiemelkedő.

- [16] Kérte annak hangsúlyos értékelését is, hogy a kifogásolt közlés a 2022. évi országgyűlési választások után, az I. rendű felperes tisztújító kongresszusával kapcsolatos események sajtóértékelésével kapcsolatban jelent meg. A politikai szereplők közéleti ügyleteire vonatkozó közbeszéd a közéleti szereplők hitelességét csekély mértékben érinti, mert a társadalom kellő körültekintéssel értékeli az ilyen kijelentéseknek a választás eredményére gyakorolt hatását. A felpereseknek egyébként is lehetősége volt a megfogalmazott közlések cáfolatára, széleskörű reagálásra. A jogsértés bekövetkezése óta pedig több, mint két év telt el, a cikkek ismételten nem jelentek meg, a hírek aktualitása nincs.
- [17] Kitért arra is, hogy a sérelemdíj elsődleges funkciója a személyiségi jogsértés vagyoni elégtétellel történő kompenzációja és csak másodsorban a magánjogi büntetés. A sérelemdíj magánjogi büntető jellege csak abban az esetben lehet hangsúlyos, ha a jogot sértő fél kiemelkedő, szándékos sérelmet okoz, ami a jelen esetben nem valósult meg. Idézte a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 226.§-ának (3) bekezdését, amely szerint nem büntetendő rágalmozás miatt annak a cselekménye, aki a rágalmozást a közügyek szabad megvitatása körében sajtótermék vagy médiaszolgáltatás útján követi el, feltéve, hogy cselekménye nem irányul a sértett emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyosan becsmérítő tagadására. A Btk. ezzel büntethetőséget kizáró okként szabályozza a sajtótermék útján történő elkövetést, ami szintén kizárja a sérelemdíj magánjogi büntető jellegének érvényesítését a jelen ügyben, a polgári jogi szankció ugyanis nem veheti át a büntető jogi szankciók szerepét.
- [18] A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a bizonyítékokból okszerű következtetéseket vont le, és sem anyagi, sem eljárásjogi szabályt nem sértett. Hangsúlyozták, hogy az őket, mint közszereplőket terhelő fokozott türeli kötelezettség nem terjedt ki a valótlán tényállításokra. Az alperes a párt szervezetén belüli demokratikus választási folyamat befolyásolására irányuló tevékenységgel vádolta őket, a nagy súllyal bíró, kirívóan sértő állítás önmagában alapul szolgál a kifogásolt összegű sérelemdíj megállapításához. Kiemelték, hogy a Ptk. 2:52.§ (1) bekezdése szerinti igényük kapcsán nem kötelesek bizonyítani az őket ért nem vagyoni hátrányt, a köztudomású tényekre alapított hivatkozás is elfogadható. Az alperes sem a jogsértés eredményeként bekövetkező nem vagyoni hátrány, sem a felróhatóság hiányát nem igazolta, azt meg sem kísérelte. A késedelmi kamatban való marasztalás mellőzésére irányuló fellebbezési kérelem kapcsán hangsúlyozták, hogy az elsőfokú bíróság az összes körülmény mérlegelésével határozta meg a sérelemdíj összegét a jogsértéskor fennálló körülmények alapján. A sérelemdíj megállapítottánál alacsonyabb összegben történő meghatározása, figyelemmel az alperes felróhatóságának fokára is, kiüresítené a jogintézményt.
- [19] A fellebbezés nem alapos.
- [20] A másodfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 369.§ (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében az elsőfokú bíróság által megállapított tényekből eltérő jogi következtetést nem vont le, a megállapított tényeket másként nem minősítette.
- [21] Nem osztotta a másodfokú bíróság az alperesnek azt az álláspontját, hogy a keresetben kifogásolt tényállítást a felpereseknek túrniuk kell, illetve az rájuk nézve nem sértő.

- [22] A jóhírnév megsértésére alapított személyiségi jogi perben is megfelelően alkalmazandó PK 12. számú álláfoglalás II. pontjában kifejtettek szerint a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni.
- [23] A cikkben foglaltak szerint az I. rendű felperes saját szervezeti szabályaival szembe menve, azokat kijátszva szándékosan olyan jelölőszervezeteket hozott létre, melyek arra voltak alkalmasak, hogy egy előre meghatározott jelölt nyerje el a párt vezetését. A II. rendű felperesnek pedig olyan szerepet tulajdonított, ami szerint tudatosan, részrehajlóan járt el az egyik jelölt érdekében. A cikkben rögzített eljárás a párt demokratikus működését sérti, a választások szabadságát alapvetően kérdőjelezi meg.
- [24] Az elsőfokú bíróság helyesen ítélte meg, hogy a fenti közlések – amelyek valótlanságát az alperes fellebbezésében nem vitatta – a véleménynyilvánítási szabadság kereteit meghaladják.
- [25] A valótlán tények állítására, a tények meghamisítására a véleménynyilvánítás szabadsága nem terjed ki. Az Alkotmánybíróság még a politikusok egymás közti vitájával kapcsolatban is hangsúlyozta, hogy a választási kampány szabadságának védelme nem jelenti azt, hogy a jelöltek bármilyen valótlán információt, állítást terjeszthetnek egymásról [7/2014. (III. 7.) AB határozat]. A fenti valótlán tények állítása (híresztelése) esetén súlytalannak találta a másodfokú bíróság az alperesnek azt a védekezését, hogy a társadalom tagjai a politikai nyilvánosság működésének kiismerése folytán képessé váltak a közlések megfelelő kritikával, körültekintéssel történő értékelésére. Az olvasók kételkedésére való hagyatkozás az Smtv. 10.§-ában megjelenő tájékoztatási követelményekkel is ellentétes lenne.
- [26] A valótlán közlések az elsőfokú bíróság helyes megállapítása szerint sértők a felperesek személyére vonatkozóan, mivel a cikk őket tisztségválasztási visszaélésben közreműködő személyként (szervezetként) ábrázolja, amely egy politikai párt, illetve egy pártban tisztséget betöltő politikus társadalmi megítélését egyértelműen hátrányosan befolyásolja. A tisztújító választási visszaéléssel kapcsolatos közlések alkalmasak volt arra, hogy a felperesekbe vetett választói bizalmat megingassák, hitelességüket megkérdőjelezzék.
- [27] A másodfokú bíróság a sérelemdíj Ptk. 2:52.§ (3) bekezdés szerint mérlegelt összegével is egyetértett. A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben helyesen mutattak rá arra, hogy őket a jogsértésből eredő hátránnyal kapcsolatos bizonyítás a Ptk. 2:52.§ (2) bekezdésének második fordulata alapján nem terheli.
- [28] A felperesek, mint a közügyeket alakító politikai közszereplők, nem vitásan hatékonyabban tudtak fellépni tömegkommunikációs eszközökkel az őket ért támadásokkal szemben, valamint a velük szemben kifejtett bírálatokat a nyilvánosság másképp, elsősorban politikai érdekek mentén kezeli [7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [57]]. Ezek a szempontok alapozzák meg a fokozott tűrési kötelezettséget az őket érintő megnyilvánulásokkal szemben. Ugyanakkor e jellemzők nem eredményezhetik a véleménynyilvánítási és sajtószabadság tág határain is átlépő valótlán, jogsértő közlés rájuk, mint közszereplőkre gyakorolt hatásának bagatellizálását. A személyükről kialakult társadalmi értékítélet védelmére a közszereplő felperesek is jogosultak, az őket érintő valótlán és sértő tények széles nyilvánosság előtti közlésével okozott joghátrány kompenzációja érdekében a sérelemdíjban történő marasztalás nem volt mellőzhető.
- [29] Az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette azt is, hogy a személyiség megsértésével okozott hátrány pénzbeli ellensúlyozásának kettős funkciója van: egyfelől kompenzációs szerepet tölt be, másfelől magánjogi büntetésnek is tekinthető. A kompenzáció az elszenvedett sérelem hozzávetőleges, alternatív kiegyensúlyozása olyan vagyoni szolgáltatás nyújtásával, amely az elszenvedett sérelemért arányosnak becsült, más nemű – pénzben kifejezett – előnyt nyújt. A

magánjogi büntetés pedig nem más, mint pénzbeli elégtételadás. A sérelemdíj iránti kereseti kérelmet a polgári per bíróságának a Ptk. felhívott rendelkezései alapján kell megítélnie, a személyiségi jogokat szükségszerűen más jogkövetkezményekkel és eltérő keretek között védő Btk. rendelkezései alapján polgári perben döntés nem hozható.

- [30] Azt is hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy a sérelemdíj mértékének meghatározásakor figyelembe veendő körülmények nem mindegyike áll közvetlen okozati összefüggésben a sértettnél jelentkező hátrány nagyságával. A sérelemdíj meghatározásakor a jogintézmény büntető funkciójára az okozott hátrány nagyságától függetlenül kell figyelemmel lenni (BH2020.235.). Hasonló a helyzet a felróhatóság mértékével is. Ezek a szempontok egymástól függetlenül is értékelendők, és bár a fentiekből kitűnően nem szükségszerű, hogy kapcsolatban legyenek a jogsértés sértetre és környezetére gyakorolt hatásával, jellemzően ez az összefüggés mégis kimutatható. Utóbbi körben egyetértett a másodfokú bíróság a felpereseknek azzal az álláspontjával, hogy az ismétlődően, azonos tartalommal, több felületen a nyilvánosság elé kerülő valótlan közlés növelheti a hamis állítás hitelességének érzetét, fokozottan alkalmas lehet arra, hogy a közvélekedés részévé váljon és az érintettől kialakult társadalmi értékképletet befolyásolja.
- [31] A Ptk. 2:52.§ (2) bekezdésére figyelemmel alkalmazandó Ptk. 6:532.§-a szerint a sérelemdíj a sérelem bekövetkezésekor nyomban esedékes, a jogsértő személy a Ptk. 6:48.§ (1) bekezdése alapján ettől az időponttól kezdődően köteles késedelmi kamatot fizetni. A Ptk. 6:534.§ (1) bekezdése valóban lehetővé teszi, hogy a bíróság indokolt esetben a sérelemdíj mértékét az ítélelhozatalkori értékviszonyok alapján határozza meg, mely esetben a jogsértő személy késedelmi kamat megfizetésére csak az érték meghatározásának időpontjától kezdődően köteles. A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a sérelemdíj elsőfokú bíróság által meghatározott összege a jogsértéskori értékviszonyok alapján alkalmas a felpereseket ért hátrányok ellentételezésére, ezért a késedelmi kamat mellőzésére irányuló alperesi fellebbezést sem teljesítette.
- [32] A jogsértés megállapításának az ítélet rendelkező részében kell szerepelnie, pontosan ki kell tűnnie belőle, hogy az alperes mikor, milyen magatartással, a felperesek milyen személyiségi (személyhez fűződő) jogát sértette meg.
- [33] A Ptk. 3:1.§ (3) bekezdése szerint a jogi személy személyhez fűződő jogaira a személyiségi jogokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, kivéve, ha a védelem jellegénél fogva csupán az embert illelheti meg. E rendelkezések értelmében a valótlan és a közfelfogás szerint is a jogi személy hátrányos megítélését kiváltó, sértő tény állítása, híresztelése, vagy hamis színben való feltüntetése a jogi személy jóhírnevének, mint személyhez fűződő jogának megsértésére alkalmas.
- [34] A másodfokú bíróság a fentieknek megfelelően pontosította az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részét, rögzítette, hogy az alperes az egyes felperesek tekintetében mely kijelentésekkel követte el a jogsértést, továbbá, hogy az I. rendű felperesre vonatkozó közléssel annak jóhírnevét, mint személyhez fűződő jogát sértette meg.
- [35] A kifejtett indokokra figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság pontosított ítéletét a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [36] Az alperes fellebbezése eredménytelen maradt, a felperesek másodfokú eljárásban felmerült költségét a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján viselni köteles, a felperesek által a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdésének és 4/A.§-ának megfelelően felszámított összegben.
- [37] A másodfokú bíróság a Pp. 102.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest, hogy a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 78.§ (4) bekezdése szerint fizesse meg, egyúttal a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során

meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése alapján tájékoztatta az alperest az esedékesség időpontjáról, valamint a fizetés során a közlemény rovatban feltüntetendő adatokról.

[38] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376.§ (1) bekezdés a)-c) pontjaiban írt feltételek hiányában tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2025. április 28.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró